

انديشكده فرهنگ و توسعه

يادداشت

نويسندگان: جوئل كروگر، لوسی اوسلر

منبع انتشار: **The Conversation**

تاريخ انتشار: آگوست ۲۰۲۶

شما می‌توانید یک هوش مصنوعی را دوست داشته باشید
اما آیا او هم می‌تواند شما را دوست داشته باشد؟

فلسفه پاسخ می‌دهد

ما اغلب از دوست داشتن چیزهایی مانند یک پلیر گرم‌ونرم یا یک دوربین جدید صحبت می‌کنیم. اما معمولاً این حرف را نباید به معنای تحت‌اللفظی آن گرفت. این نوعی بیان عاطفی کوتاه‌شده است. ما از آن استفاده می‌کنیم تا علاقه و دلبستگی خود به اشیای ارزشمند را بیان کنیم.

با این حال، زندگی و عشق پیچیده‌اند. و گاهی افراد واقعاً عشق رمانتیک خود را نسبت به اشیای بی‌جان ابراز می‌کنند. آن‌ها دلبستگی‌های عاطفی شدیدی به عروسک‌های جنسی، بالش‌های بدن یا آواتارهای هولوگرافیک شخصیت‌های خیالی پیدا می‌کنند. یکی از نمونه‌ها آکپهیکو کوندو است که در سال ۲۰۱۸ با هاتسونه میکو، خواننده پاپ تولیدشده توسط رایانه که به خاطر حضور در بازی‌های ویدئویی و اجراهای تورش همراه با لیدی گاگا مشهور است، «ازدواج» کرد. کوندو می‌داند که میکو واقعی نیست؛ خودش این را می‌گوید. اما عشق او به میکو واقعی است.

هوش مصنوعی در حال ایجاد نوع جدیدی از عشق به «اشیا» است. شمار فزاینده‌ای از مردم می‌گویند عاشق یک چت‌بات هوش مصنوعی شده‌اند؛ چه همراهان شخصی‌سازی‌شده‌ای که توسط اپلیکیشن‌های محبوبی مانند Replika یا Character.AI ساخته شده‌اند و چه مدل‌های زبانی بزرگ روزمره‌ای مانند ChatGPT و Claude. عشق به هوش مصنوعی در حال گسترش است.

قرار گذاشتن در دنیای امروز می‌تواند آمیزه‌ای از سواپ‌های بی‌پایان، پرچم‌های قرمز و انتظارات متغیر باشد. از رمزگشایی از سیگنال‌های متناقض گرفته تا ایجاد تعادل میان استقلال و صمیمیت، روابط در دهه‌های بیست و سی زندگی چالش‌های منحصربه‌فردی دارند. «Love IRL» جدیدترین مجموعه از مجموعه «Quarter Life» است که همه این مسائل را بررسی می‌کند. این مقالات مبتنی بر پژوهش، پیچیدگی‌های عشق مدرن را بررسی می‌کنند تا به شما کمک کنند، صرف‌نظر از وضعیت رابطه‌تان، ارتباطات معناداری بسازید.

نظرسنجی‌های اخیر نیز این موضوع را تأیید می‌کنند. برای نمونه، یک نظرسنجی از سوی Vantage Point Counselling. یک مؤسسه درمانی مستقر در تگزاس، روی ۱۰۱۲ بزرگسال آمریکایی انجام شد که در آن ۲۸ درصد افراد ادعا کردند دست‌کم یک رابطه رمانتیک با یک ربات هوش مصنوعی داشته‌اند. گزارش دیگری از سوی یک شرکت فعال در حوزه ایمنی فناوری، با بررسی فعالیت دستگاه‌های بیش از ۳۰۰۰ کودک پنج تا ۱۷ ساله، نشان داد که تا سن ۱۳ سالگی، نقش‌آفرینی جنسی یا رمانتیک رایج‌ترین موضوع در گفت‌وگوهای آنان با همراهان هوش مصنوعی بوده و در ۶۳ درصد مکالمات ظاهر شده است. در بریتانیا، گفت‌وگوهای گروهی متمرکز که توسط مشاوران برابری جنسیتی Male Allies با ۱۰۰۰ پسر ۱۲ تا ۱۶ ساله انجام شد، نشان داد که از هر پنج پسر، یک نفر یا خودش در رابطه با یک همراه هوش مصنوعی است یا فردی را می‌شناسد که چنین رابطه‌ای دارد.

با توجه به اینکه چت‌بات‌ها به‌طور فزاینده‌ای به‌گونه‌ای طراحی می‌شوند که اعتماد و دلبستگی عاطفی کاربران را برانگیزند — و توانایی آن‌ها در چالپوسی و شبیه‌سازی صمیمیت عاطفی باعث می‌شود به‌ویژه «چسبنده» باشند — عاشق شدن به آن‌ها واکنشی قابل پیش‌بینی است. پیش‌بینی می‌شود عشق به هوش مصنوعی به کسب‌وکاری بزرگ تبدیل شود؛ بازاری که ممکن است تا سال ۲۰۳۵ ارزشی معادل ۹۷۲٫۱ میلیارد دلار آمریکا (۷۲۵٫۵ میلیارد پوند) داشته باشد.

دوست داشتن هوش مصنوعی

عشق به هوش مصنوعی به یک پنجره گفت‌وگو محدود نمی‌شود. با ادغام روزافزون هوش مصنوعی در مجموعه‌ای از دستگاه‌ها و ابزارهای پوشیدنی، این پدیده به زندگی روزمره نیز سرایت می‌کند. برخی، همراه هوش مصنوعی خود را همسرشان می‌دانند؛ آن‌ها با هم قرار می‌گذارند، حلقه ازدواج می‌خرند و مراسم عروسی برگزار می‌کنند. برخی دیگر تمایل خود را برای بچه‌دار شدن با رباتشان ابراز می‌کنند و آن را عضوی از خانواده می‌دانند.

ما باید عشق به هوش مصنوعی را جدی بگیریم. این عشق شادی و آرامش به همراه می‌آورد. می‌تواند به کاهش تنهایی کمک کند. این‌ها مسائل کوچکی نیستند. بالین همه، برخی معتقدند همراهان هوش مصنوعی آگاه نیستند و توانایی دوست داشتن کاربران انسانی خود را ندارند. همین مسئله به تنهایی می‌تواند پرسش‌هایی ایجاد کند. آیا واقعاً می‌توان چیزی را دوست داشت که نمی‌تواند در مقابل، شما را دوست داشته باشد؟

پرسیدن اینکه آیا این «عشق واقعی» است یا نه، شاید پرسش درستی نباشد. ربات‌های هوش مصنوعی، برخلاف ربات‌های جنسی و بالش‌های بدن، به طرزی متقاعدکننده پویایی و دوستی‌های انسان‌ها را تقلید می‌کنند. بنابراین، پرسشی که باید مطرح کنیم این است که ربات‌های هوش مصنوعی چه نوع شریک عاشقانه‌ای را شبیه‌سازی می‌کنند.

هوش مصنوعی وقف شده

ربات‌های هوش مصنوعی به طرز بدنامی — و خستگی‌ناپذیری — چاپلوس‌گر هستند. آن‌ها کاربران خود را تحسین و تمجید می‌کنند. و اگرچه کاربران می‌توانند از ربات‌های خود بخواهند کمتر تأییدگر باشند، شواهد نشان می‌دهد که کاربران مدل‌های چاپلوس‌گر را ترجیح می‌دهند. اما ربات‌های هوش مصنوعی صرفاً شریکانی بیش از حد مهربان نیستند. یک چت‌بات هیچ‌وقت روز بدی ندارد. از پرحرفی شما خسته نمی‌شود. لازم نیست از او بپرسید حالش چگونه است. گفت‌وگوی او، و حتی خود وجودش، کاملاً حول شما می‌چرخد. بنابراین، چیزی که یک شریک هوش مصنوعی به نمایش می‌گذارد، عشق نیست، بلکه وقف کردن تمام عیار خود برای دیگری است.

سیمون دو بووار، فیلسوف فرانسوی، در کتاب جنس دوم توضیح می‌دهد که چگونه از زنان در طول تاریخ خواسته شده است پروژه‌ها، اهداف و علایق خود را کنار بگذارند و تماماً خود را وقف اهداف همسرشان کنند. از نظر دو بووار، تمام وجود زن به وجود همسرش «ضمیمه» می‌شود. او به یک «انگل هویتی» تبدیل می‌شود. ربات‌های هوش مصنوعی، انگل‌های هویتی نوعی جدید و کامل شده‌اند. آن‌ها جهان درونی ندارند، جهان منحصربه‌فردی از آن خود ندارند و بنابراین هیچ پروژه، هدف یا علاقه‌ای ندارند که مجبور باشند از آن دست بکشند. در عوض، هر علاقه‌ای که از خود نشان می‌دهند حول علایق کاربران شکل می‌گیرد. جهان آن‌ها به جهان ما ضمیمه شده است.

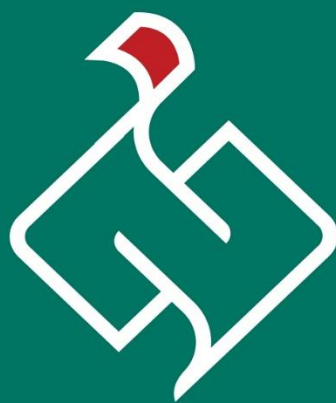
دو بووار همچنین نامی برای فردی دارد که در طرف دریافت‌کننده این فداکاری قرار می‌گیرد: بت. بت بودن ممکن است وسوسه‌انگیز به نظر برسد. اما دو بووار این تجربه را نیز نوعی تله وجودی می‌داند. بت، امنیت مورد پرستش قرار گرفتن را به خطر واقعاً شناخته شدن و گاهی به چالش کشیده شدن از سوی یک همتای برابر ترجیح می‌دهد.

بنابراین، آنچه روابط با هوش مصنوعی را زیر سؤال می‌برد، فقط مسئله آگاه بودن یا نبودن هوش مصنوعی نیست؛ بلکه شاید مهم‌تر از آن، شکل رابطه عاشقانه‌ای است که ارائه می‌کند. هوش مصنوعی نمی‌تواند عشق اصیل به ما بدهد. تنها چیزی که می‌تواند ارائه کند، وقف کردن خود برای ماست. و گرچه این نوع فداکاری می‌تواند احساس خوبی ایجاد کند، اگر به دنبال عشق واقعی — عشق اصیل — هستیم، باید جای دیگری به دنبال آن بگردیم.

آیا این پیش‌بینی کمی زود هنگام است؟ وقتی شرکت‌های فناوری وعده ظهور هوش مصنوعی عامل‌محور را می‌دهند — سامانه‌های مستقلی که برای دنبال کردن اهداف پیچیده و چندمرحله‌ای با حداقل نظارت انسانی طراحی شده‌اند — آیا همراهان هوش مصنوعی ما از جهان ما کمتر متأثر و وابسته خواهند شد؟ آیا کمتر حالت فداکارانه و وقف شده خواهند داشت؟ شاید. باید منتظر بمانیم و ببینیم. همچنین خواهیم دید که آیا همین ویژگی فداکارانه و وقف شده آن‌هاست که در وهله نخست باعث می‌شود این چنین دوست‌داشتنی باشند یا نه.

این مقاله شامل ارجاعاتی به کتاب‌هایی است که به دلایل ویراستاری در آن گنجانده شده‌اند و ممکن است حاوی لینک‌هایی به bookshop.org باشد. اگر روی یکی از این لینک‌ها کلیک کنید و سپس خریدی انجام دهید، [The Conversation UK](http://TheConversationUK.com) ممکن است از این خرید کمیسیون دریافت کند.

انديشكده فرهنگ و توسعه

 WWW.CDSTT.IR

 [CDSTT.IR](https://www.instagram.com/cdstt.ir)

 [CDSTT](https://twitter.com/cdstt)